

Stichting Santpoort

*Voor behoud van landschap, cultuurhistorische waarden
en het dorpskarakter van Santpoort en omgeving*

Postbus 21

2080 AA Santpoort-Zuid

giro: 3606774

Nieuwsbrief 3 / september 2007

Aan de donateurs en belangstellenden,

Voor u ligt de derde Nieuwsbrief van 2007. In deze editie besteden we aandacht aan de Jaarmarkt, Open Monumentendag, de nieuw uit te brengen Zandpoort, en vooral ook aan diverse plannen in Santpoort en omgeving op het gebied van Ruimtelijke Ordening.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Eindelijk een Landschapsbeleidsplan, een historisch moment

Het behoud van het landschap is in de ruim dertig jaren van haar bestaan altijd een speerpunt geweest in het werk van de Stichting Santpoort. Vandaar de laatste jaren het herhaaldelijke verzoek van de Stichting om een apart beleid voor het landschap, vast te leggen in een landschapsbeleidsplan.

Door de toenemende druk van verstedelijking, bebouwing en infrastructuur zag de Stichting veel van het oorspronkelijke landschap verloren gaan; door de verrommeling in het buitengebied en intensief gebruik hollen het aanzien en de kwaliteit achteruit.

Begin 2006 heeft de Stichting in het kader van de gemeentelijke verkiezingen (7 maart 2006) met medewerking van een aantal andere organisaties een groot symposium georganiseerd, waarbij met de politieke partijen is gesproken over het behoud van het resterende landschap: de open gebieden met daarin de verschillende deellandschappen zoals de binnenduintrand, de veenweidegebieden, de landgoederen, het polderlandschap en het duingebied.

Alle partijen hebben toen in meer of mindere mate hun steun uitgesproken voor een apart beleid voor het landschap. Vervolgens is het maken van een landschapsbeleidsplan opgenomen in het collegeprogramma 2006-2010. 11 september jl. is door wethouder Korf de start gemaakt. De Stichting heeft zitting in de Klankbordgroep samen met vertegenwoordigers van allerlei organisaties zoals de grondeigenaren, natuurbeheerders, overheden zoals

Hoogheemraadschap Rijnland en de Milieudienst, de Land-en Tuinbouworganisatie, Stichting Zuid-Kennemerland Natuurlijk en de KNVV-afd. Haarlem.

Wij hopen uiteraard dat het een goed plan wordt, zodat het bijzondere karakter van het omringende landschap behouden blijft. Wij houden u op de hoogte.

Grenscorrectie Santpoort/Bloemendaal

Dit jaar is door gemeenten Velsen en Bloemendaal de 2^e fase van de grenswijziging tussen beide gemeenten in gang gezet.

Fase 1 is in 2003/2004 afgerond en betrof het gebied in Santpoort-Zuid, waar vroeger Hokatex was gesitueerd. Na nieuwbouw in dat gebied liep de gemeentegrens daar dwars door straten, huizen en tuinen, zodat een aanpassing hier voor de hand lag. De Stichting Santpoort heeft zich dan ook niet verzet tegen deze herindeling.

Wel heeft ze zich in 2003 mét andere organisaties en particulieren uitgesproken tegen de grenswijziging bij de Velserenderlaan en de groene gebieden aan de Bergweg en Brederodelaan.

De gemeenteraad heeft toen die gebieden, waarvoor nu een herindelingsontwerp in behandeling is, o.a. op verzoek van ons buiten het besluit van 1 januari 2004 gehouden. Er bestond toen nog onvoldoende duidelijkheid over de plannen op het aangrenzende Meer en Berg.

Wel is toen de gemeentelijke monumentenstatus verleend aan het tracé van de Velserenderlaan om de laan meer bescherming te bieden.

In het huidige voorstel gaat het om een groen gebied aan de *Bergweg*, dat door de wijziging juist in twee gemeenten komt te liggen, terwijl het doel van de herindeling zou zijn dat een gebied in één gemeente komt te liggen.

Aan de *Brederodelaan* betreft het de groene entree van Santpoort, tegelijk als begraafplaats een gebied met grote historische waarde.

Bij de *Velserenderlaan* gaat het om de wijziging van een historische grens, die nooit problemen heeft opgeleverd; integendeel: de laan is door de gemeente Velsen en de omgeving is altijd beschermd vanwege het behoud van het monumentale karakter van de laan. De gebieden aan weerszijden van de laan zijn in het verleden door gemeente Velsen juist aangekocht om de laan en omgeving een groen en monumentaal karakter te geven.

In 2004 is in het nieuwe bestemmingsplan Santpoort-Zuid de bestemming Boserf of Groenvoorziening aan de gebieden gegeven. Hierdoor is géén bebouwing mogelijk en zijn andere zaken pas mogelijk na het verlenen van een aanlegvergunning.

Volgens de Stichting Santpoort moet de raad van Velsen ook nu niet accoord gaan met de voorgestelde grenswijziging.

Nog steeds is niet duidelijk:

- a. wat er gaat gebeuren met de gebieden, die overgaan.
- b. welk algemeen belang met deze grenswijziging wordt gediend. Het behoud van het groen is namelijk wél in het belang van de inwoners van Velsen, particuliere tuinen op Bloemendaals grondgebied zijn dat niet.
- c. wat de noodzaak is voor een dergelijk plan. Er zijn nooit problemen geweest vanwege de bestaande grens en er kunnen desgewenst beheerovereenkomsten worden afgesloten.
- d. hoe kan worden voorkomen dat er allerlei bouwsels direct aan de *Velserenderlaan* gaan verschijnen.

Volgens de landelijke wetgeving van 1 januari 2003 kunnen er tot op 1 meter afstand van de perceelgrens vergunningsvrije bouwwerken, erfafscheidingen, garages en bergingen worden gebouwd.

- e. waarom er in de *Velserenderlaan* drie ontsluitingen voor langzaam verkeer moeten komen (naast de drie auto ontsluitingen, die voor *Velserend* zijn gepland), terwijl daar in Velsen geen enkele behoefte aan is.

Conclusie:

De conclusie van de Stichting is dat de gemeente Velsen vanuit haar verantwoordelijkheid voor de monumentale *Velserenderlaan* en de bescherming van de Ruïne en de omgeving dit grenswijzigingsvoorstel zou moeten afwijzen en in ieder geval zorgt dat de huidige beschermde status blijft gehandhaafd. Beter zou het zijn om het gebied *Velserend*, de *Velserenderlaan*, de Ruïne en de omgeving

ervan in zijn geheel aan te pakken. Hier kan een prachtig stukje Velsen met (inter)nationale allure ontstaan.

Vervolg

Op dit moment worden de Inspraakreacties op dit ontwerp verwerkt. Daarna wordt het besproken door de politieke partijen in een Carrouselvergadering.

Er is dus nog gelegenheid uw mening kenbaar te maken aan de politieke partijen.

Beeldkwaliteitsplan Velserend

De Stichting Santpoort heeft er steeds voor gepleit dat het onbebouwde deel van *Velserend* zou worden teruggegeven aan de natuur. Door de ligging tegen het duingebied van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland en in de Binnenduinrand tegenover de Ruïne van Brederode ligt dat het meest voor de hand.

Volgens het vigerende bestemmingsplan Santpoort-Zuid I uit 1985 heeft het gebied nog steeds de bestemmingen groenvoorziening, zwembad en horeca/recreatie. Met de bouw van de sauna is de recreatieve functie van het voormalige natuurbad in pandig geworden. Het restaurant "Brederode" is opgekocht en gesloten en ruim een jaar geleden door brand compleet verwoest.

Een opvolgend bestemmingsplan (1996) voorzag in de bouw van 10 villa's rondom de bestaande sauna.

Dat plan is afgewezen door de Provincie en later vernietigd door de Raad van State: Het plan viel buiten de rode contouren van het streekplan Zuid-Kennemerland (1998) en was onzorgvuldig voorbereid.

In 2003 is *Velserend* in het nieuwe streekplan Noord-Holland Zuid alsnog door de Provincie binnen de rode contouren gebracht.

In november 2005 is door het College van B&W een Ruimtelijk Functioneel Kader vastgesteld. Daarin is de mogelijkheid van de bouw van drie appartementencomplexen aangegeven. De sauna blijft bestaan; er is zelfs een bouwaanvraag gedaan voor een uitbreiding te realiseren door het volbouwen van de gehele tweede verdieping.

De geplande appartementencomplexen zijn vergelijkbaar met het bestaande appartementengebouw Longwood in Santpoort Zuid tegenover station Santpoort-Zuid, maar dan 1 meter hoger en nog langer en breder.

Dit Ruimtelijk Functionele Kader heeft nooit ter inzage gelegen, zodat de Stichting niet heeft kunnen reageren.

In april 2007 heeft de Stichting wel een reactie gegeven op het Beeldkwaliteitplan dat vooraf gaat aan de aanvraag voor een dergelijke ontwikkeling met grote ingrijpende bouwplannen

Massaal en een gatenkaas

De Stichting heeft net als diverse andere betrokken deskundige organisaties aangegeven dat de bebouwing te massaal uitvalt. Met name het gebouw dat tegenover de Ruïne komt te liggen, maar ook de andere twee gebouwen zijn passen niet in dit kleinschalige gebied.

De drie ontsluitingen voor auto's maken van de Velsenderlaan een gatenkaas. Zoals eerder gemeld: een integrale aanpak van dit gehele gebied geeft de beste kans voor een werkelijke kwaliteitsverbetering.

Nieuwbouw Het Terras

Bij de opening van de tijdelijke voorziening voor het dorps huis Het Terras in het Novacollege in Santpoort-Noord heeft wethouder Bokking meegedeeld dat hard wordt gewerkt aan de plannen voor een nieuw dorps huis in combinatie met andere voorzieningen. Ze gaf aan dat de nieuwe voorziening zeer waarschijnlijk op de plek komt van het oude gebouw aan de Dinkgrevelaan voor het daar afbrandde.

Er was al lange tijd sprake van nieuwbouw van het dorps huis. In de Structuurvisie 2015 was daarvoor een locatie aangegeven in de groene scheg tegenover station Santpoort-Noord.

De Stichting heeft in haar reactie op de Structuurvisie in 2005 daartegen geprotesteerd omdat zij vindt dat dit laatste groene gebiedje in de kern van Santpoort -Noord moet blijven bestaan als "groen voor elke dag" voor de bewoners en als sociaal veilige speelplek voor de kinderen in Santpoort-Noord.

Handtekeningactie

Er is destijds door de Stichting een handtekeningactie gehouden en binnen twee dagen zijn ruim 160 handtekeningen binnengekomen als ondersteuning van de ingediende zienswijze. Misschien heeft de actie toch geholpen. In ieder geval worden nu plannen gemaakt voor herbouw op de oude locatie.

Wij zien het plan tegemoet.

Ontwerp Partiële Herziening van het streekplan Noord-Holland Zuid.

Op 10 augustus 2007 heeft de Stichting een Zienswijze ingediend bij Gedeputeerde Staten van Noord-Holland op het ontwerp.

De reactie betreft het voornemen van GS om het beleid met betrekking tot de Rode Contour te schrappen als officiële beleidslijn. Met de rode contouren is door de provincie aangegeven waar verstedelijking mogelijk is en waar in principe niet meer gebouwd mag worden om zo de buitengebieden en het landschap in stand te houden. Het voorstel is nu om te volstaan met een afwijkingsprocedure streekplan en een melding achteraf aan Provinciale Staten.

In de praktijk betekent dit dat gemeenten in de marge van de rode contouren en op de overgangen van bestemmingen zaken kunnen aanpassen zonder dat een goede afweging van belangen is voorgelegd aan de provincie.

Deze aanpak van de provincie is veel te vrijblijvend en leidt tot het oprekken van gezamenlijk vastgesteld beleid. De open gebieden zijn daarmee overgeleverd aan de waan van de dag. Hopelijk past de provincie haar beleid op dit punt aan.

Diverse zaken

Jaarmarkt

Zoals elk jaar presenteerde de Stichting zich op de Jaarmarkt tijdens de Santpoortse feestweek. We hebben weer een tiental nieuwe donateurs kunnen verwelkomen en ook de verkoop van de oude uitgaven van de Zandpoort en de Brederoderoute liep goed.

Traditiegetrouw was er de fotowedstrijd, dit keer aansluitend bij het thema van de Open Monumentendag van 2007: "Moderne Monumenten".

Van allerlei bouwstijlen in Noord en Zuid zijn voorbeelden gefotografeerd.

De winnaars zijn:

1^e prijs: Fam. Nijssen, Kluyskenslaan

2^e prijs: Fam. de Graaf, Voorplaats

De attenties zijn intussen thuisbezorgd.

Open Monumentendag 9 september 2007

Ook dit jaar heeft de Stichting Santpoort bijgedragen aan het fietsrouteboekje "Gebouwd in stijl", uitgebracht door de gemeente Velsen in het kader van Open Monumentendag.

Het thema van de Open Monumentendag 2007 is de architectuur van de 20^e eeuw en dan met name uit de periode 1900-1965.

Van de bouwstijlen uit deze periode zijn in Santpoort vele voorbeelden aanwezig, zoals sommige woonwijken, scholen, kerkgebouwen, woonhuizen in de Amsterdamse Schoolstijl, het Traditionalisme, Rationalisme, het Expressionisme en uiteraard de Wederopbouwarchitectuur.

De Stichting heeft op 9 september een aantal extra fietstochten georganiseerd onder de deskundige leiding van Jos Abbing en Peter van Galen. De deelnemers waren enthousiast.

Aan de donateurs

Enige tijd geleden hebben wij de herhalingsgiro's uitgedaan en op dit moment hebben de meeste donateurs hun jaarlijkse bijdrage overgemaakt. Onze hartelijke dank daarvoor.

Zonder uw bijdragen kunnen wij het werk van de Stichting niet voortzetten en het is verheugend dat er ook dit keer weer extra bijdragen zijn binnengekomen.

Wij hopen dat degenen, die nog niet hebben betaald (er zijn er nog enkele), dat alsnog willen doen.

Mocht u om wat voor reden dan ook de Stichting niet langer willen steunen, wilt u dat dan melden?

De Zandpoort 2007

Dit najaar ontvangt u de nieuwe Zandpoort. Daarin komt een artikel over de hofstede en blekerij de Leck en de Bergen of het voormalige Bleek en Hoven in het veenweidegebied langs de Wüstelaan.

Ook is er een artikel over Maranatha aan de Duinweg, ooit gebouwd als woonhuis in de Neethof door de heer Wijnbergh, en later in gebruik geweest als geboortekliniek. In totaal zijn er ongeveer 4000 baby's geboren.

In een ander artikel wordt uit de doeken gedaan hoe de tuinen van Maranatha zijn gered van bebouwing en hoe omwonenden via een aparte stichting het beheer en onderhoud van dit gebied op zich hebben genomen.

Verder wordt er een huis gebouwd in de Amsterdamse schoolstijl beschreven. Ook zijn er de reacties op artikelen in eerdere Zandpoorten.

Berichten van buiten

Pennenstreken

Dit is een schrijfproject, georganiseerd door de Stichting Kunst in samenwerking met de stichting Cultureel Erfgoed Noord-Holland en de Vereniging Vrienden van het Schrijven.

Er wordt een serie van vier schrijfworkshops georganiseerd met als thema "schrijven over je roots": schrijven over de (eigen) familiegeschiedenis of over de geschiedenis van de omgeving. De bijeenkomsten zullen plaatsvinden in Alkmaar, Beverwijk en Zaanstad en staan onder deskundige leiding. Start per 1 oktober en de kosten zijn 25 euro voor de vier workshops.

Meer informatie kunt u krijgen via:

Puurpeet@xs4all.nl of door te bellen naar 06-15028047

Adres:

Stichting Kunst, project Pennenstreken, Achter de Vest 5,

1811 JZ Alkmaar

Projectleider: Peet van Duijnhoven

Mocht u zich aanmelden en aan het schrijven slaan, dan houdt de Stichting Santpoort zich aanbevolen. Een historisch verhaal is altijd welkom bij de redactie van De Zandpoort.

Velsen maakt landschapsbeleidsplan

Landschap in ere hersteld

De gemeente is deze maand gestart met het opstellen van een landschapsbeleidsplan voor Velsen. Dit plan wordt opgesteld voor de gebieden buiten de bebouwde kom. Doel van het landschapsbeleidsplan is behoud en versterking van de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische kwaliteit en samenhang van dit gebied.

De aanpak start met een inventarisatie van de nu aanwezige kwaliteiten. Van hieruit wordt een streefbeeld voor de toekomst geschetst. Het uiteindelijke landschapsbeleidsplan (LBP) zal richtinggevend zijn voor toekomstige ontwikkelingen in het buitengebied.

Omdat de gemeente in het buitengebied veelal niet de eigenaar of beheerder is van gronden, wordt het plan in samenwerking met een klankbordgroep tot stand

gebracht. Hierin heeft een groot aantal organisaties of (vertegenwoordigers van) particulieren zitting, die het gebied in eigendom hebben of beheren in onze gemeente.

Vorige week dinsdag, 11 september, vond een vruchtbare startbijeenkomst met de klankbordgroep plaats. Het college wil op deze wijze toe werken naar een maatschappelijk gedragen en uitvoeringsgericht plan voor de buitengebieden van haar gemeente. Concrete maatregelen en deelprojecten zullen vanaf 2009 tot uitvoering kunnen komen.

Dit najaar wordt de startnotitie geschreven. Hierin worden de randvoorwaarden en doelstellingen voor het landschapsbeleidsplan vastgelegd. Na vaststelling van deze notitie door het college kan vanaf begin volgend jaar het beleidsplan zelf worden geschreven.

Wik: Hofgeest 20-09-07